

Phragmipedium kovachii

Patrick Mannens

Op zoek naar nieuwe tot de verbeelding sprekende onderwerpen, botste ik op een artikeltje betreffende *Phragmipedium kovachii*. Bovendien bracht Peter Boystrop foto's mee van een exemplaar dat hij tijdens zijn Ecuadorreis fotografeerde bij Padre Andretii.

Er is heel wat informatie over terug te vinden, maar blijkbaar spreekt die info zichzelf vaak tegen. Ik goot alle informatie die ik vond in één tekst, zocht wat foto's op en hoop dat dit u kan boeien.

Sectie: *Micropetalum* Hallier

Uitspraak: frag-muh-PEE-dee-um koh-VACK-ee-eye

Naamgeving: afgeleid van Michael Kovach uit Goldvein, Virginia, ontdekker van deze soort.

Historiek:

Phragmipedium kovachii is een orchideeënsoort die in 2001 in de wildernis van Amazonië van Noordoostenlijk Peru wordt ontdekt. Ze wordt als belangrijkste orchideeënsoort beschouwd die in de laatste 100 jaar is gevonden.

Vroeg in de lente van 2002 circuleerden er foto's per e-mail van een ongebruikelijk helder gekleurde *Phragmipedium* uit Peru, begeleidt door de vraag welke soort het zou kunnen zijn. De plant lokte niet alleen de aandacht wegens de donkerroze tot purperen kleur, maar ook wegens de grootte van de bloemen met een natuurlijke horizontale verspreiding tot 15 cm (bijna 6 "). De plant werd vermoedelijk gekocht langs de kant van de weg in noordoostelijk Peru door AOS & Virginia OS lid J. Michael Kovach en volgens de media, door hem uit Peru gesmokkeld.

De Selby Gardens in Sarasota, Florida, publiceert op 12 juni een speciale uitgave van *Selbyana* 23-Supplement 1, f.1. Het bevat de officiële publicatie van de beschrijving van de nieuwe soort *Phragmipedium kovachii*, Dalström & Fernandez.

De American Orchid Society verspreidt op 27 Juni, het julinummer van het AOS maandelijks orchideeëntijdschrift 71 (7): 620-622 en velen van ons zagen daarin de zelfde soort gepubliceerd als *Phragmipedium peruvianum* Christenson. Hoewel Christenson voorbereidingen had getroffen en zijn manuscript voorlegde aan het AOS, vóór de publicatie van Selby Gardens werd gestart, is de beschrijving in *Selbyana* en de daar toegekende naam de eerst gepubliceerde en volgens de regels van botanische nomenclatuur is het de postdatum die bepaalt wanneer een naam geldig wordt gepubliceerd. AOS trok bewust in het tijdschrift van Augustus de door hen gepubliceerde naam in en erkende de naam *Phragmipedium peruvianum* als (slechts) een synoniem.

Het zou uiterst interessant zijn om wat genetisch werk te zien dat op deze nieuwe soort wordt gedaan om zijn relatie met andere *Phragmipediums* te ontdekken. DNA-vingerafdrukken werden besproken door Wesley Higgins in het AOS-orchideeëntijdschrift van augustus, van tijdschrift 71 van orchideeën (8): 732-734. Maar er zijn andere beschikbare technieken die interessante resultaten zouden kunnen opleveren.

Phragmipedium kovachii, PERU

Photography: Manolo Arias "Jiruj'Zora"

Bescherming:

Aangezien C.I.T.E.S. van toepassing is en er uitvoerbeperkingen zijn, verwachten wij niet om deze planten de eerste jaren als volwassen/bloeibaar materiaal aangeboden te zien, niet in de USA, noch in Europa, noch elders.

Daarom wordt ook niet toegestaan door het AOS dat deze planten ter keuring worden aangeboden op tentoonstellingen. Nochtans veronderstel ik dat de keurmeesters van het AOS die naar AOS-gesponsorde tentoonstellingen in Peru reizen, een award zouden kunnen toekennen als deze planten daar ter keuring zouden worden aangeboden. Wij kunnen alleen verwachten dat deze soort eerstdaags kunstmatig zal vermeerderd worden en ter beschikbaar zal worden gesteld langs commerciële kanalen. Gelieve geduldig te zijn en koop geen in het wild verzamelde planten op de zwarte markt.

Het verhaal van deze nieuw ontdekte soort is ondertussen opgenomen door de heersende mediastroom. Het begon met Miami Herald en werd al snel gevolgd door heel wat kranten en publicaties over de wereld.

Deze soort ontving zijn eerste Amerikaanse award van de American Orchid Society tijdens de orchideeënshow van de Club Peruana De Orquideas in Lima, Peru in Oktober 2003: 'Phragmipedium kovachii memora Grimanesa Manrique' CHM/AOS (94 punten). De award werd gegeven aan Centro De Jardineria Manrique, beheerd door Alfredo Manrique, die de plant noemde naar zijn moeder.

Alfredo Manrique en Manuel Arias zijn de enige twee Peruvianen die door de Peruviaanse overheid zijn gemachtigd om planten van de wildernis te verzamelen en te verspreiden. Manrique bracht twee planten naar de show in bloei en Arias leverde de foto bij dit artikel, welke evenwel werd genomen door Erica Moron

Deze nieuwe Venusschoen, gevonden in Peru, zou de belangrijkste orchideeënontdekking van de afgelopen 100 jaar kunnen zijn en het verandert de hoogst concurrerende handel in orchideeën zelfs nog meer in een gekkenhuis. Sommigen zeggen dat deze orchidee de U.S.A. in werd gesmokkeld. Anderen stellen dan weer dat planten voor \$5.000 per stuk zijn aangeboden en de U.S.-overheid onderzoekt de man wiens naam de orchidee draagt.

De kwekers in Zuid-Florida en Californië zeggen dat zij de vraag kregen van mensen om hen de orchidee te verkopen. Terry Glancy, een de orchideeëngroothandelaar van Florida, beweert dat de bovengenoemde klanten werden benaderd over het kopen van de ongeoorloofde orchideeën met een vraagprijs van \$10.000 voor twee stuks. Een commerciële kweker van Californië die om anonimiteit verzocht, stelt dat hem een plant werd aangeboden voor 5.000 US\$. Hij beet niet. Het praten over deze orchidee zien de Amerikaanse kwekers als een 'politieke hotcake'.

Wetenschappers willen de soorten bestuderen die een aantal bijzondere kenmerken voor een Phragmipedium hebben met inbegrip van zijn hoger gelegen habitat en zijn ongebruikelijke bloemen.

“Wij hebben nog geen kennis over de bestuiving van deze nieuwe orchidee”, aldus John Beckner, curator van het Centrum van de Orchideeënidentificatie van de Selby Gardens. Ik veronderstel dat het één van de reusachtige vlinders of motten in dat deel van de wereld gaat zijn. Het zou fascinerend zijn om een kluit planten in Peru te vinden en voor een week of twee er post bij te vatten om te zien wie of wat hen bezoekt!

Groeiwijze:

Terrestrisch. Blijkbaar vormt de plant geen uitgerekte rhizomen. Wortels zijn dik: tot 4 mm doorsnede. De bladeren staan in 2 rijen met 3 of meer grondstandige bladeren. Vrij stugge bladeren, volgens collectornota's tot 64 x 4cm, maar meestal veel kleiner, eerder dik en taai, scherp ingevouwen.

Bloeiwijze: Eén bloem tegelijk open op het typespecimen (twee mogelijk volgens de ontdekker van de soorten). 11 cm overdwers (tot 15 cm, dat is door menig mondeling rapport bevestigd.). Sepalen groenachtige generfd, roodachtige purper, bloemblaadjes roodachtige purper binnen- en buitenkant en wit centraal. Lippen roodachtige purper, lichter gekleurd binnenin met gele nerven. Staminodium purper met witte top. Enigszins concave sepalen, dicht goud-bruin behaard. Zonder dorsaal: 4.5 x 3 cm, ruim elliptisch, stomp; synsepaal 5 x 3.7 cm, ruim elliptisch, stomp. Labellum is vooraan ingesneden. Op de lip zit een ingevouwen plooi, behaard binnen bij de basis. Staminode 1.3 x 2 cm, convex, driehoekig tot ruitvormig. Lange bloeiwijze ongeveer 23-25 cm, behaard purperen bloemsteel met een schutbladachtig blad (7 tot 9 cm lang) op de bloemsteel.

Geurend : neen

Bloemperiode : onduidelijk

Verspreiding : Noordoostelijk Peru.

Volgens verklaringen van Kovach, 20 mijlen ten noorden van Moyobamba.

GELIEVE HIER NOTA VAN TE NEMEN:

Er zijn in de handel geen bloeibare wettelijke specimen van deze soort beschikbaar in de Verenigde Staten of in Europa. Gelieve niet de onwettige verwijdering van deze planten uit hun inheemse habitat te steunen door voorsnog planten aan te schaffen. Als u wordt aangeboden deze planten aan te kopen, koop ze niet, aangezien om het even wat -behalve zaailingen in fles- wel zeker van dubieuze afkomst moet zijn. (Persoonlijk denk ik dat tegen 2008-2009 dit bericht is achterhaald, momenteel zijn al zaailingen te koop op legale manier!)

Bibliografie:

Internet:

<http://www.slipperorchids.info/phragdatasheets/kovachii/index.html>

http://autrevie.com/Articles/Phrag_kovachii.html

<http://www.ubcbotanicalgarden.org/weblog/000050.php>

<http://www.orchids.org/species/genera/Phragmipedium/kovachii/>

http://www.orchidweb.com/cat_dtl.asp?P_Recno=3846

<http://www.pipingrockorchids.com/gallery/gallery8.htm>

http://offpollen.typepad.com/pollenatrix/2003/12/phrag_kovachii_.html

http://en.wikipedia.org/wiki/Phragmipedium_kovachii

Copyright © 2008 P & P Orchids /O.V.V., alle rechten voorbehouden.

